

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619010269
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1619010269.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov Mgr. Michala Kačániho PhD. a JUDr. Erika Tomusa, v trestnej veci obžalovaného F. G., pre prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky č. k. 3T/59/2019-475 z 30. októbra 2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. augusta 2024, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného F. G., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/59/2019 z 30.10.2023 bol obžalovaný F. G. uznaný vinným z trestného činu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, na skutkovom základe, že

v presne nezistený čas v období prelomu na konci mesiaca október a na začiatku mesiaca november 2017, najneskôr však v čase do 04.11.2017 v lokalite Chránenej krajinnej oblasti Záhorie, kde platí druhý stupeň ochrany, v rozpore s ustanovením § 47 ods. 1, ods. 3 a nasl. ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny vykonal na parcelách č. XXXXX, XXXXX v k. ú. S. X. a na parcelách č. XXXXX, XXXXX v k. ú. I. X. výrub v rozsahu 55 kusov stromov, z toho 30 kusov Javora jaseňolistého (*Acer negundo*), 7 kusov topoľa (*Populus*), 4 kusy vrb (*Salix*), 7 kusov Brestu väzového (*Ulmus laevis*), 7 kusov Jaseňa úzkolistého (*Fraxinus angustifolia*), s obvodom kmeňov od 30 do 153 cm, pričom spoločenská hodnota vyrúbaných drevín bola vyčíslená odborným vyjadrením podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z., o ochrane prírody a krajiny vo výške 51 170,-Eur,

U obžalovaného súd postupom podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu pokladajúc uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia uložený rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/78/2018 zo 16.05.2023 za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému - Okresný úrad Malacky, odbor starostlivosti o životné prostredie, Záhorácka 2942/60A, Malacky, IČO: 37926489, škodu vo výške 51.170 €.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný F. G. odvolanie v zákonnej lehote, ktoré bolo odôvodnené obhajcom a to do viny a trestu, ktorého dôvody boli súdu doručené dňa 12.02.2024 a v týchto uviedol, že nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok spáchal obžalovaný v rozsahu ako je uvedené v obžalobe, tj. nebol ani ustálený presný počet stromov a žalovaný skutok sa nepodarilo

preukázať ani dokazovaním vykonaným pred súdom. Teda zastáva názor, že rozsudok je arbitrárny a aj nepreskúmateľný.

Odvolať sa nestotožňuje so závermi súdu a tieto považuje za značne zjednodušené, vnútorne protirečivé a nelogické a vykonané dôkazy neboli súdom náležite vyhodnotené. Zastáva názor, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo niektorým tvrdeniam uveril a niektorým nie a s rozpormi existujúcimi v rámci dôkazov sa riadne nevysporiadal a nebolo preukázané, že jeho protiprávnym konaním bolo vyrúbaných 55 stromov.

Záverom navrhol aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a aby obžalovaného spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný, resp. nebolo dokázané, že obžalovaný spáchal žalovaný skutok.

Odvolať samostatným podaním odôvodnil aj obžalovaný (čl. 479), v ktorom spochybnil množstvo vyrúbaných stromov v počte 55 kusov. Potvrdil, že prácu realizoval, ale len v rozsahu čo sa od neho požadovalo a nie v rozsahu ako mu bolo kladené za vinu obžalobou.

Zdôraznil, že práve svedok V.. je tou osobou, ktorý si činnosť (výrub stromov) u neho objednal, na danom mieste sa menovaný objavoval a práce kontroloval denne. Má za to, že žiadna škoda z jeho strany nevznikla, pretože žiadne stromy nevyrúbal a ani za vymedzený čas vyrúbať nemohol. Zároveň uviedol, že vykonal len ten výrub stromov, ktoré boli označené a všetko kontroloval V. E.. Za zodpovedné osoby označil V. E. a F. Z. P., ktorí reálne vykonávali kontrolu, resp. povolili výrub stromov.

Záverom uviedol, že trestné konanie narušilo jeho osobný a rodinný vzťah a zničilo jeho firmu, o ktorú sa svedomito staral.

Vec bola krajskému súdu predložená na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku predkladacou správou, dňa 06.03.2024.

Na verejné zasadnutie sa obžalovaný F. G. nedostavil. Verejné zasadnutie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, nakoľko bol o termíne zasadnutia riadne upovedomený a upovedomenie mu bolo doručené postupom podľa § 66 ods. 4 Trestného poriadku, tj. fikciou doručenia, podľa ktorého ustanovenia sa písomnosť považuje za doručení aj vtedy, ak sa zásielka vráti z adresy, ktorú na tieto účely uviedol s tým, že adresát je neznámy, a to dňom, keď bola zásielka vrátená súdu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel. Teda zásielka bola považovaná za doručení dňom 07.08.2024.

Podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona účinného do 05.06.2024

(1) Kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny v desaťnásobku malého rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a) vo väčšom rozsahu, alebo

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a nezistil podklad

ani pre zrušenie, ani pre zmenu napadnutého rozsudku v prospech odvolateľa. Zo spisového materiálu vyplýva, že rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutým odvolaním len obžalovaným F. G. a to ohľadne výroku o vine a treste.

Z pripojeného spisového materiálu odvolací súd zistil nasledovné skutočnosti: Na obžalovaného bola Okresnou prokuratúrou Malacky dňa 22.05.2019 pod č.k. 1Pv 314/18/1106 podaná obžaloba pre prečin porušovanie ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, na skutkovom základe opísanom v obžalobnom návrhu.

Na hlavnom pojednávaní súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného F. G., zástupkyne poškodeného - S. H., výsluchom svedkov L. I., F. O. I., F. Z. P., M. K., V. E., prečítaním výpovede svedka Z. H., ako aj oboznámením a prečítaním všetkých listinných dôkazov, najmä podnetu CHKO Záhorie zo dňa 04.12.2017, ktoré sú zadokumentované v spisovom materiáli, ako aj celým spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim a na podklade vykonaných dôkazov rozhodol napadnutým rozsudkom.

Vyhodnotiac dôkazy jednotlivo aj vo vzájomnom súhrne, k odsudzujúcemu výroku dôvodil nasledovne: „V prerokovávanom prípade nebolo sporné spôsobenie ekologickej ujmy, pri výrube drevín - stromov v katastrálnom území S. X. a to v lokalite Chránenej krajinskej oblasti Záhorie. Objekt a objektívna stránka stíhaného skutku je preto naplnená, keďže neoprávnenou ťažbou drevín, prišlo k ich trvalému poškodeniu, teda nenapraviteľnému, nezvratiteľnému stavu, ktorým prišlo k vzniku ekologickej ujmy vyčíslenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Podľa úvahy súdu však v danej veci prišlo aj k naplneniu ďalších skutkových znakov stíhaného skutku, keďže vykonaným dokazovaním sa podaril ustáliť páchatela trestného činu, ktorý konal v plnej trestnej zodpovednosti v rozsahu veku a príčetnosti. Obžalovaný ako spôsobilý subjekt práv a povinností mu vyplývajúcich z právneho poriadku štátu, bez predchádzajúceho povolenia príslušného okresného úradu, konal v zásade svojvoľne, keď dal pokyn na neoprávnenú ťažbu drevín, na ktorých výrub sa nevzťahovala výnimka podľa § 47 ods. 4 a nasl. zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Podmienky a spôsob výrubu stromov upravujú všeobecnej záväzný právne predpisy konkrétnym spôsobom, teda na výrub drevín sa vyžaduje súhlasné stanovisko (povolenie) príslušného správneho orgánu. Nedodržanie takéhoto postupu bez pochyby a bez ďalšieho zakladá konanie v rozpore so zákonom, pričom ani neznalosť právnych noriem, nemôže spôsobiť rehabilitovanie takéhoto konania (vyvinenie), ale má za následok tzv. negatívny právny omyl, nesúci v sebe tiež trestnú zodpovednosť, ako i zodpovednosť za vzniknutú škodu na životnom prostredí. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že obžalovaný pohl k ťažbe stromov bez právne dôvodu, nedodrжал postup ustanovený zákonom, teda k ťažbe drevín s obvodom kmeňov od 30 do 153 cm v tak veľkom rozsahu nemal oprávnenie vydané príslušným správnym orgánom, čím spôsobil ekologickú ujmu na životnom prostredí v súhrnnej výške 51.170 Eur s poukazom na príslušné ustanovenia vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Na konanie obžalovaného sa pritom nevzťahovala výnimka podľa § 47 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Obžalovaný sa tak porušením všeobecnej povinnosti nezdržal konania, ktorým následne došlo k trvalému poškodeniu stromov, čím bola znemožnená ekologická a estetická funkcia týchto drevín a to bezprostredne po jeho zásahu, keďže prišlo k odpíleniu kmeňovej časti stromov s ich koreňovou časťou. K ustáleniu páchatela a tým kumulatívne aj k ustáleniu jeho subjektívneho konania, súd dospel pomerne rozsiahlym dokazovaním, kde jednotlivými výpoveďami svedkov bola vina obžalovaného preukázaná. V konaní naopak nebolo v žiadnom smere preukázané akékoľvek oprávnenie, ktoré by obžalovanému dávalo právny dôvod - povolenie na tak rozsiahlu ťažbu stromov, navyše v lokalite, ktorá požíva druhý stupeň ochrany prírody. V konaní nebol produkovaný jediný dôkaz, ktorý by obžalovaného vyvíňoval zo svojvoľného rozsiahleho výrubu stromov požívajúcich ekologickú ochranu. V konaní nebol predložené žiadne rozhodnutie správneho orgánu, do správy ktorého patrí rozhodovanie o dotknutých drevinách vo vlastníctve štátu, hoci na výrub dotknutých drevín sa nevzťahovala ani zákonná výnimka, ktorá by dovoľovala výrub drevín bez udelenia predchádzajúceho povolenia príslušného správneho orgánu. Aj keby v danom prípade bolo možné aplikovať zákonnú výnimku podľa § 47 ods. 4 a nasl. zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, nemožno ani v tomto smere považovať konanie obžalovaného za oprávnené, či v súlade so zákonom, keďže obžalovaný vykonal výrub drevín v takom rozsahu, ktorý nebol v danej lokalite nutný, či žiaduci v záujme ochrany prírody a krajiny. Rozsah ťažby bol v kompetencii obžalovaného vykonaný nad nevyhnutnú mieru, nijako nepreukazujúci záujem ochrany prírody, či krajiny, resp. že by takýto výrub bol nevyhnutne potrebný vykonať z dôvodov podľa osobitných právnych predpisov (napr.: zákon

č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 143/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 513/2009 Z. z., zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení zákona č. 180/2013 Z.z., zákon č. 351/2011 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 405/2011 Z.z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Naopak výsluchom svedka Ing. Z. P. vyplynulo, že daný výrub bol rozsiahlejší, ako bolo potrebné vykonať v rámci polygónu. Výsluchmi jednotlivých svedkov, dokonca aj obžalovaného, nevznikli teda pochybnosti o konaní obžalovaného, ktorý dal pokyn na výrub dotknutých drevín. Táto skutočnosť nebola v prerokovávanej veci sporná. Obžalovaný však tvrdí, že ťažil prírodné zdroje na základe ústnej dohody so svedkom Ing. Z. P.. Tu je potrebné opätovne poukázať na absenciu predchádzajúceho písomného oficiálneho stanoviska príslušného správneho úradu. Takéto rozhodnutie nebolo vydané a v čase výrubu ani neexistovalo. N. F. Z. P. a V. E., obžalovaného označili ako im neznámu osobu, resp. osobu, na ktorú si v rámci výkonu svojho zamestnania nepamätajú. Vzhľadom k uvedenému súd dospel k záveru, že obžalovaný svojím nedbanlivostným konaním spôsobil ujmu na životnom prostredí tak, ako je uvedené v skutkovej vete obžalobného návrhu, pričom svojim konaním spôsobil škodu značného rozsahu a preto uznal obžalovaného vinným zo spáchania prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona.“

Teda pri plnení revíznej povinnosti odvolací súd zistil, že skutok bol súdom prvého stupňa ustálený na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, pri dodržaní zásad bezprostrednosti, priamosti a ústnosti ako aj pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu. Dôkazy boli vykonané spôsobom a v rozsahu a následne i vyhodnotené v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku.

Skutkové zistenie súdom prvého stupňa je správne a zodpovedá dokazovaniu, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa pri zachovaní kontradiktórnosti konania vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce a spravodlivé rozhodnutie. Dôkazy pritom vyhodnotil jednotlivo ako aj v celom ich súhrne logicky a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodnil spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov tak, ako sú uvedené v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku, nemožno nič vytknúť.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, riadiac sa ustanovením § 168 Trestného poriadku podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného F. G. a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny a trestu. Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom prvostupňového súdu.

Teda odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (porušovanie ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona účinného do 05.08.2024), je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu tak, ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávanom na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to, odvolací súd v otázke skutkových zistení, odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil (už vyššie citované). Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Je potrebné uviesť, že obžalovaný F. G. odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitých v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde. Vina obžalovaného musí byť dokázaná na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne a zodpovedne tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založenom na starostlivom uvážení

všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku a dostatočným spôsobom vyhodnotil trestné konanie, ktoré predchádzalo vyhláseniu rozsudku a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní.

Nadriadený súd dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Z dôvodov súdu prvého stupňa (už vyššie v tomto rozhodnutí citovaných) jasne vyplýva spôsob, akým sa vysporiadal s obhajobou obžalovaného, v ktorej obžalovaný naďalej pokračuje aj v dôvodoch odvolania. Závery súdu prvého stupňa si odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a nemá zákonný dôvod na zmenu týchto záverov.

V naznačenom smere aj judikatúra ústavného súdu konštatuje, že do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96 <<http://merit.slv.cz/I.US8/96>>, III. ÚS 197/02 <<http://merit.slv.cz/III.US197/02>>, III. ÚS 284/08 <<http://merit.slv.cz/III.US284/08>>). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. (III. ÚS 877/2016 z 13.12.2016).

Teda právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní.

V tejto časti odvolací súd uzatvára, že v rozhodnutí súdu prvého stupňa o vine obžalovaného IA. G. nezistil pochybenia, ktoré by boli dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o vine.

Reagujúc na odvolacie námietky obžalovaného F. G. predostreté aj prostredníctvom obhajcu, krajský súd okrem súdom prvého stupňa už správne vyargumentovaného, udáva nasledovné: K názoru obhajoby, že nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok spáchal obžalovaný F. G., odvolací súd tento záver nezdieľa a má za to, že je zhromaždených a v konaní pred súdom vykonaných dostatok dôkazov preukazujúcich protiprávne konanie obžalovaného.

Obžalovaný sa bránil tým (jak v prípravnom konaní tak aj na hlavnom pojednávaní), že žiaden pokyn na výrub stromov on osobne nedal. V prípravnom konaní nesúhlasil s počtom vyrúbaných stromov, pričom sa bránil aj tým, že pokyn im dal V. E. a tento aj osobne riadil pilčíka Z. H., ktoré stromy je nutné vyrúbať. Obžalovaný rozhodne poprel výrub stromov viac ako 50 kusov. Na hlavnom pojednávaní na tejto svojej

obrane zotrval a zdôraznil, že doklad - povolenie o výrube súdu doloží. Zdôraznil, že robili len výrub náletových drevín, mali dohodu s riaditeľom povodia Moravy - F. Z. P., výrub podľa obžalovaného riadil V. E. a na pojednávaní obžalovaný uviedol, že tam bol aj F. O. I., ktorému dával pokyny ohľadne výrubu riaditeľ F. Z. P..

Proti jeho obhajobným tvrdeniam stoja výpovede svedkov, ktorí boli vypočutí v prípravnom konaní a následne aj na hlavnom pojednávaní, okrem výpovede svedka Z. H., nakoľko menovaný zomrel. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že starostu S. X., M. K., informoval starosta I. X. o pravdepodobne nelegálnej ťažbe dreva, čo menovaný na hlavnom pojednávaní potvrdil a dodal, že išiel na miesto a zistil výrub stromov, o čom informoval príslušné OO PZ. Pri obhliadke vykonanej ním, neboli na mieste pracovníci, ale drevo bolo na kope. Na hlavnom pojednávaní dodal, že si miesto aj fotili a preverovali výnimky k ťažbe dreva u príslušného orgánu - správa Chránenej krajinej oblasti Záhorie a zistili, že ťažba prebehla nad rámec uvedenej výnimky. Kontaktoval správu CHKO a pani S. H., vec začali riešiť a bolo zistené, že prišlo k výrubu stromov aj mimo koridorov v danej oblasti. Podľa neho to bola jediná ťažba, o ktorej nemal informácie, pričom o všetkých ťažbách boli vždy informovaní.

Dôkazmi - výpoveďou L.. bolo preukázané, že tento pre obžalovaného na danom mieste pracoval ako zások 2-3 dni pri odvoze dreva, pričom v prípravnom konaní potvrdil, že obžalovaný pilčíkovi (Z. H.) hovoril čo treba vypíliť, ale nebol si vedomý toho, že by píliili nejaké stromy. Na hlavnom pojednávaní vypovedal, že práce vykonával na pokyn obžalovaného, odvážal spadnuté stromy a boli „odvezené len tie, ktoré zasahovali do rieky Moravy“. Bol odstraňovaný rozpor s jeho skoršou výpoveďou, k čomu ozrejmil, že tam boli rôzne stromy odpílené aj topole a pilčík mu mal vyrúbať stromy od polygónu po polygón.

V neprospech obžalovaného sa zásadnými javia dôkazy v podobe výpovedí svedkov Ing. Z. P., ktorý uviedol, že pôsobil ako riaditeľ vodohospodárskej výstavby a mali na starosti čistenie úsekov medzi polygónmi a to výrubom stromov, prípadne ich orezom, avšak vždy museli uvedené konzultovať s CHKO, so správou, s ktorou konzultovali „všetko“, pričom toto „čistenie“ bolo ich povinnosťou. K prejednávanému protiprávnemu konaniu zdôraznil, že obžalovaného výrubom stromov nepoveril, nedal súhlas na výrub, pretože „len sa realizovalo odstránenie napadnutého a naplaveného dreva“, pričom na takúto činnosť mali vlastné kapacity, ale využívali aj externé firmy. Výpoveď menovaného svedka je v priamom rozpore s tvrdením obžalovaného, že na výrub stromov mal súhlas riaditeľa F. Z. P. a to do priemeru (kmeňa) 40 cm s tým, že podľa riaditeľa na toto nebolo nutné povolenie; ako aj svedka V. E., ktorý pracoval ako poriečny vo vodohospodárskom podniku a v náplni práce mal aj odstraňovanie stromov a kríkov, ktoré bránili vo výhľade medzi dvomi geodetickými bodmi, pričom výrub v tejto oblasti bol len sporadický, podľa potreby. Svedok z obchôdzky v danom úseku podával pravidelné správy. Obžalovaného si nepamätal. Ohľadne prejednáwanej veci ho informoval nadriadený a to, že sa realizuje nejaký neoprávnený výrub.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, krajský súd nemá žiadne pochybnosti, že skutok právne kvalifikovaný ako prečin porušovania ochrany stromov krov podľa § 306 ods. 1 alinea prvá, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, sa stal a že ho spáchal obžalovaný F. G.. V tomto smere okresný súd veľmi výstižne a presvedčivo v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich, dospel k záveru o vine obžalovaného.

Na takomto základe potom okresný súd vyvodil z dôkazov o podstate súdeného trestného činu zistenia, ktoré sú správne. Dôvody napadnutého rozsudku sú zrozumiteľné a dodatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Ani krajský súd neuveril obhajobe obžalovaného.

Právna kvalifikácia skutku, ako prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, aj podľa názoru krajského súdu zodpovedá správnym úvahám súdu prvého stupňa v tomto smere a všetkým zákonným predpokladom na posúdenie prejednávaného skutku práve podľa vyššie citovaných ustanovení.

Prečinu porušovania ochrany stromov a krov sa dopustí kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny v desaťnásobku malého rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe,

potrestá sa odňatím slobody až na tri roky a odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo väčšom rozsahu.

Ustanovením sú chránené stromy a krovy pred nedovolenými a škodlivými zásahmi. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatela, ktorý v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny, v desaťnásobku malého rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, prípadne ich vyrúbe.

Je potrebné zdôrazniť, že v čase rozhodovania odvolacím súdom vstúpila do platnosti novela Trestného zákona s účinnosťou od 06.08.2024, ktorou došlo k úprave ustanovenia § 125 Trestného zákona určením nových hraníc výšky škody (škoda väčšia je určená rozpätím nad 20.000 € do 250.000 €).

Odvolací súd priority uvádza, že právna kvalifikácia žalovaného skutku a od nej sa odvíjajúci uložený trest súdom prvého stupňa bol posúdený a ukladaný podľa Trestného zákona účinného do 05.08.2024. Dňom 06.08.2024 nadobudol účinnosť novelizovaný Trestný zákon, v znení zákona č. 40/2024 z.Z.

Pokiaľ ide o časovú pôsobnosť, trestnosť činu podľa § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatela priaznivejší.

Podľa článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky: Trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

Použitie retroaktivity v prospech páchatela je povinné.

V kontexte s vyššie uvedeným potom odvolací súd dospel k záveru, že Trestný zákon v znení účinnom od 06.08.2024 nie je pre obžalovaného F. G. priaznivejší, nakoľko i keď možno konštatovať, že výška škody je podľa novelizovaného Trestného zákona posúdená ako väčšia (nad 20000€ do 250000€), uvedené však nemá vplyv na rozpätie trestnej sadzby, tj. rozpätie je od 1 rok do 5 rokov (nezmenene oproti predchádzajúcemu zneniu Trestného zákona).

Škoda ako kvalifikačný znak trestných činov proti životnému prostrediu je dôležitým ukazovateľom pre určenie trestnosti činu a pre odlíšenie, či v konkrétnom prípade ide o trestný čin alebo o priestupok. Pri trestných činoch proti životnému prostrediu je škoda upravená špeciálnym ustanovením, keďže všeobecná úprava škody by nepostihla špecifika danej trestnej činnosti. Ide o osobitný druh trestnej činnosti, ktorý si vyžaduje osobitnú ochranu, čo je premietnuté aj do definície škody podľa uvedeného ustanovenia. Škodou je teda nielen hmotná majetková škoda, tj. úbytok na majetku poškodeného subjektu, ale aj ekologická ujma.

Všeobecná definícia ekologickej ujmy je upravená v zákone o životnom prostredí, podľa ktorého ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti. Ekologická ujma predstavuje nemateriálnu ujmu na životnom prostredí premietnutú do hodnoty vyjadrenej v peniazoch, ktorá je považovaná za celospoločenskú ujmu.

Okrem ekologickej ujmy je súčasťou škody podľa § 124 ods. 3 Trestného zákona majetková škoda, ktorá vznikla ako reálny úbytok na majetku konkrétnej poškodenej osobe následkom spáchania trestného činu proti životnému prostrediu. Ide o majetkovú hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch. Kritériá na určenie tejto škody sú všeobecnými kritériami pre stanovenie výšky škody vo všeobecnosti. Táto škoda predstavuje výšku ujmy na majetku, tj. napríklad trhovú hodnotu vyrúbaných drevín, trhovú hodnotu usmrtených zvierat alebo odcudzených rastlín a podobne. Do majetkovej škody sú zahrnuté aj náklady na uvedenie životného prostredia do pôvodného stavu. Ide o reálne náklady, ktoré poškodený subjekt vynaložil, tj. napríklad výsadba nových drevín, vyčistenie vodného zdroja a podobne.

Poškodeným v prípade spôsobenej majetkovej škody ako následku trestného činu proti životnému prostrediu je subjekt, ktorému bola majetková škoda spôsobená, teda subjekt, ktorý utrpel reálnu ujmu na

majetku. Môže ísť o fyzickú osobu, ako aj právnickú osobu vrátane obce, vyššieho územného celku alebo štátu. Určenie osoby poškodeného sa v tomto prípade spravuje všeobecnými ustanoveniami Trestného poriadku o poškodenom.

I keď došlo k zmene výšky škody, je potrebné uviesť, že podľa novelizovaného Trestného zákona, tento nie je pre obžalovaného priaznivejší. Priaznivejší je len v náhľade na kvalifikačné kritérium kedy podľa novelizovaného ustanovenia je škoda hodnotená ako väčšia, nie v značnom rozsahu ako tomu bolo podľa starého trestného zákona a posúdené v napadnutom rozsudku. Podstatným však je v oboch prípadoch trestná sadzba a jej rozpätie pre ukladanie trestu, pričom možno konštatovať, že jak podľa Trestného zákona účinného do 05.08.2024 ako aj novely účinnej od 06.08.2024 rozpätie trestnej sadzby sa nezmenilo, tj. je od 1 rok do 5 rokov. Teda v konečnom dôsledku použitie nového Trestného zákona nie je pre obžalovaného F. G. priaznivejšie.

V otázke výroku o treste, súd prvého stupňa uviedol: „Vzhľadom na odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/78/2018 zo dňa 16.05.2023, právoplatným dňa 16.05.2023, prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu, popr. upustenie od uloženia súhrnného trestu, nakoľko skutku uvedeného vo výroku tohto rozhodnutia sa dopustil skôr ako bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok vo veci Okresného súdu Senica sp. zn. 1T/78/2018 za iný jeho trestný čin a preto treba konštatovať, že všetky tieto trestné činy spáchal obžalovaný vo viacčinnom súbehu, a je potrebné všetky postihnúť uložením jedného - súhrnného trestu za súčasného zrušenia výrokov o treste rozhodnutí postihujúcich zbiehajúcu sa trestnú činnosť... Keďže obžalovaný spáchal viac trestných činov trest súd ukladal ako úhrnný podľa zásad uvedených v ust. § 41 ods. 1 Trestného zákona podľa zákonného ust. § 306 ods. 3 Trestného zákona, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný, ktorého trestná sadzba je 3 až 8 rokov (trestná vec OS Senica sp. zn. 1T/78/2018)...Vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného Okresným súdom Senica rozsudkom spisová značka 1T/78/2018 zo dňa 16.05.2023, právoplatným 16.05.2023, súd s poukazom na ustanovenie § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, keďže pokladá trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne, so zaradením na jeho výkon do ústavu pre výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, uložený citovaným rozhodnutím Okresného súdu Senica, za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a.“

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionalným páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a.

Podľa názoru krajského súdu súd prvého stupňa pri rozhodovaní o treste zohľadnil všetky rozhodné okolnosti a príslušné zákonné ustanovenia. Trest bol ukladaný v zmysle zásad pre ukladanie trestov prihliadajúc na generálnu a individuálnu prevenciu, proporcionálnosť a tiež personálnosť trestu.

Odvolací súd konštatuje, že s rozhodnutím o upustení od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie, sa aj prokurátor stotožnil, pretože opravný prostriedok voči prijatému výroku nepodal.

Za správny považoval aj výrok o uplatnenom nároku na náhradu škody.

Výrok o náhrade škody prvostupňový súd odôvodnil nasledovne: „Správca majetku štátu - poškodený Okresný úrad Malacky, IČO: 37926489, so sídlom Malacky, Záhorácka 2942/60A, sa so svojím nárokom na náhradu škody v súhrnnej výške 51.170 Eur riadne pripojil k predmetnému trestnému konaniu v intenciách zákonnej lehoty podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku, preto súd zaviazal obžalovaného k náhrade škody v uplatnenej výške, ktorú mal súd za preukázanú s poukazom na jednotlivé ustanovenia vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.“

Odvolací súd k tomuto výroku konštatuje, že je v súlade so skutkovým stavom a vzniknutá škoda je v príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného. Nárok na náhradu škody bol riadne a včas uplatnený a preto krajský súd aj tento považuje za správny.

S poukazom na vyššie uvedeného odvolací súd nezistiac dôvod na zmenu rozsudku prvostupňového súdu, rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a odvolanie obžalovaného F. ako nedôvodné, postupom podľa § 319 Trestného poriadku, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.